

Rakamlar üzerinden kim ne kazandı kim ne kaybetti

HİÇBİR şey hayatta başarının yerini tutamaz.

Bu tespitten yola çıkarsak, önceki gün yapılan 2014 yerel seçiminin mutlak galibinin AK Parti lideri **Recep Tayyip Erdoğan** olduğu gerçeğini teslim etmemiz gerekiyor.

AK Parti, özellikle dört bakanının istifa etmesine yol açan yolsuzluk dosyaları ve ortalığa saçılan tapeler gibi kendisini kuşatan bütün olumsuzluklara rağmen, sandıkta rahat bir çoğunluk elde ederek ülkenin başat siyasi aktörü olduğunu bir kez daha ortaya koymuş bulunuyor. Bununla birlikte, bu başarının 2011 genel seçimine kıyasla 2 milyonun üzerinde bir oy kaybını içerdiği olgusuna da dikkat çekmeliyiz.

Bu seçimin AK Parti'nin siyasi yolculuğu açısından ne anlama geldiğini anlayabilmek için, bu partinin geçen 12 yıl içinde genel ve yerel seçimlerde aldığı oy miktarları ve oy oranlarına kısaca göz atmak bir fikir verici olabilir. Her ne kadar yerel seçimlerin ayrı dinamikleri olsa da, önceki günkü seçimin bir referandum gibi geçtiği dikkate alındığında, bu iki kategoriyi birlikte değerlendirmenin büyük bir mahzur taşıdığını zannetmiyoruz.

***

AK Parti katıldığı ilk seçim olan 2002 genel seçiminde toplam **10 milyon 808 bin** seçmenin oyunu alarak ülke genelinde yüzde **34.28**'lik bir oran yakalamıştı. Yaklaşık bir buçuk yıl sonra yapılan 2004 yerel seçiminde il genel meclisi için kullanılan oylarda AK Parti seçmen sayısını **13 milyon 447 bine** yükselterek, toplam içindeki oranını da **yüzde 41.67**'ye çıkarabilmiştir.

2007 seçimlerine geldiğimizde bu partinin oy toplamını **16 milyon 327 bine** çıkararak yüzde **46.58** oranını yakaladığını görüyoruz. Buna karşılık, AK Parti iki yıl sonra yapılan 2009 yerel seçiminde il genel meclisinde her iki göstergede de bir düşüş yaşıyor. Oy miktarı **15 milyon 353 bin** seçmene, oy oranı ise **yüzde 38.39'a** iniyor. AK Parti 2011 genel seçiminde ise **21 milyon 399 bin** seçmenle oy oranını yüzde **49.83'e** çıkarmıştır. Bu rakamlar iktidar partisinin bugüne dek gerçekleştirdiği en yüksek sandık performansını gösteriyor.

Bu arada, 2002 yılında **41 milyon 407 bin** olan seçmen sayısının 2011'de **52 milyon 806 bine** yükseldiğini görüyoruz. Dokuz yıl içinde seçmen sayısı **11 milyonun** üzerinde artarken, AK Parti hem bu artışın önemli bir kesimini sandıkta kendi oy hanesine tahvil etmiş, hem de DYP ve ANAP gibi merkez sağ partilere ait oyların çoğunluğunu da kendi bünyesinde eritme başarısını göstermiştir.

***

Önceki günkü seçimlerin kesin sonuçları Yüksek Seçim Kurulu tarafından henüz açıklanmadığı için nihai rakamlar üzerinden bir değerlendirme yapabilmek mümkün değil. Ancak ajansların verdikleri yaklaşık rakamlar ana yönelişleri bütün çıplaklığıyla gösteriyor.

Bu rakamları baz aldığımızda, Cihan Haber Ajansı dün akşam saatlerinde -sandıkların yüzde 97'si üzerinden- AK Parti'nin il genel meclisi ve büyükşehir belediye meclisleri toplamından oluşan "**Türkiye Geneli**" oy oranını yüzde 43.3 olarak gösteriyordu. Bu oran Anadolu Ajansı'nda -sandıkların yüzde 99'u üzerinden- yüzde 43.6 olarak gözüküyordu.

AA, iktidar partisine "**Türkiye Geneli**"nde oy veren seçmenlerin toplamını **19 milyon 111 bin** olarak vermişti.

***

Burada ilginç olan nokta, AK Parti'nin sandıktaki bütün başarısına rağmen yine de yüzde olarak 2011 seçiminin yaklaşık 6.5 puan kadar gerisine düşmüş olmasıdır. (Yüzde 49.8'den, yüzde 43.3'e) Seçmen sayısında da 21.4 milyondan 19 milyona doğru bir gerileme söz konusudur.

Buradan varabileceğimiz sonuç, her şeye rağmen aralarında yolsuzluk dosyalarının da önemli rol oynadığı bir dizi faktörün AK Parti açısından belirgin bir yıpranma getirdiğidir.

Peki aynı tablolar üzerinde CHP'nin durumu ne? Bu parti, 2002'de **6 milyon 113 bin** seçmenle oyların **yüzde 19.39**'ünü almıştı ülke genelinde. 2004 yerel seçiminde il genel meclisinde **5 milyon 882 bin** seçmenle yüzde 18.23'te kaldı. 2007 genel seçiminde **7 milyon 317 bin** oyla **yüzde 20.88**'e çıktı. 2009 yerel seçiminde il genel meclisinde **9 milyon 229 bin** oyla **yüzde 23.8'e** yükseldi. 2011 seçiminde CHP 11 milyon 155 bin seçmenle **yüzde 25.98**'e çıktı.

Dünkü AA sonuçlarında il genel meclisi ve belediye meclisi toplamında, CHP'nin **11 milyon 270 bin** seçmenle yüzde **25.7** oranını yakaladığını görüyoruz. Bu durumda CHP'nin yerinde saydığını söyleyebiliriz.

***

Aynı tabloları MHP açısından irdeleyelim. MHP'nin rakamları şöyle: 2002 genel seçimi: **2 milyon 635 bin** oy/**yüzde 8.36**. 2004 yerel seçimi: **3 milyon 372 bin** oy/**yüzde 10.45**, 2007 genel seçimi: **5 milyon** oy/**yüzde 14.27**, 2009 yerel seçimi: **6 milyon 386 bin** oy/**yüzde 15.97**, 2011 genel seçimi: **5 milyon 585 bin** oy/**yüzde 13.01**.

MHP önceki günkü seçimde -sandıkların yüzde 99'unun sonuçlarına göre- **7 milyon 718 bin** oy almış gözüküyor. Oran olarak toplamın **yüzde 17.6**'sına denk geliyor bu oy miktarı.

Bu da neresinden bakılırsa bakılsın, MHP'nin iki milyonun üstünde net bir oy artışı gerçekleştirdiğini gösteriyor. Bu durumda AK Parti'den uzaklaşan seçmenlerin büyük ölçüde MHP'ye yöneldiğini söylemek de bir hata olmaz. Her halükârda seçimin oransal bazda net galibi MHP'dir.